

„Coface“ TOP–500 didžiausių bendrovių reitinge lietuviškų įmonių sumažėjo iki 22

Naujausias „Coface“ TOP–500 didžiausių įmonių Vidurio ir Rytų Europoje (VRE) reitingas parodė, kad 2021 m. atnešė reikšmingų pokyčių ir turėjo įtakos daugumos įmonių pozicijoms. Lietuviškų bendrovių prestižiniame sąraše šiemet sumažėjo iki 22, palyginti su rekordiniu 26 įmonių skaičiumi pernai. Latviškų įmonių skaičius išliko nepakitęs (6), o estiškų – taip pat krito nuo 6 iki 5. Iš lietuviškų įmonių 9 pasigerino vietą reitinge, 12 bendrovių vieta pablogėjo, o vienintele sąrašo naujoke iš Lietuvos tapo AB „Achema“. Nors pernai buvo patekusios į TOP–500 reitingą, šiemet jame vietos nebeliko bendrovėms UAB „Vičiūnų grupė“, AB „Kauno grūdai“, UAB „Circle K Lietuva“, UAB „Rivona“ bei AB „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO).

„Coface“ TOP–500 reitinge pažymima, kad 2021 m. daugeliui Vidurio ir Rytų Europai (VRE) šalių buvo palankūs: viso VRE regiono BVP augo 5,7 proc., kai pirmaisiais pandemijos 2020 m. smuko 3,7 proc. 500 didžiausių VRE įmonių išsiskyrė augančiomis apyvartomis, didėjančiu pelnu ir darbuotojų skaičiumi – tam įtakos turėjo veiklos atsigavimas po nuosmukio, patirto prieš metus. Pirmaujantys sektoriai išliko: naftos ir dujų, automobilių ir transporto, taip pat – prekybos. Didžiausios VRE regiono įmonės yra Lenkijoje, jų apyvarta, palyginti su ankstesniais metais, 2021 m. augo 26 proc.

Pernai VRE ekonomika atsigavo sparčiau nei daugumos kitų regionų, svarbiausių VRE prekybos partnerių. 2020 m. VRE regione buvo užfiksuotas švelnesnis nuosmukis ir vidutinis BVP mažėjimas siekė 3,7 proc., palyginti su 5,5 proc. nuosmukiu Vakarų Europoje. 2021 m. VRE atsigavimas taip pat buvo įspūdingesnis ir siekė 5,7 proc., palyginti su 4,7 proc. Vakarų Europoje.

Grzegorz Sielewiczus, „Coface“ vyriausiasis ekonomistas Vidurio ir Rytų Europai, taip aiškina skirtingą regionų ekonomikos struktūrą: „Vidurio ir Rytų Europos regionas yra mažiau priklausomas nuo paslaugų, įskaitant restoranų ir viešbučių sektorių, kuris per pandemiją smarkiai nukentėjo dėl pandeminių bei kelionių ribojimų, taip pat – klientų vengimo lankytis maitinimo įstaigose. Tuo tarpu Vakarų Europos ekonomikoms tai padarė didžiulę žalą.“

„Coface“ atstovas pastebi, kad didžiausios VRE regiono įmonės sugebėjo greitai pasinaudoti ekonomikos atsigavimu. Bendra visų 500 įmonių apyvarta šoktelėjo 26,9 proc. iki 842 mlrd. eurų. Palyginti su 2020 m., bendras grynasis pelnas padidėjo beveik dvigubai – iki 41,5 mlrd. Eur. Be to, 500 didžiausių VRE bendrovių yra sukūrusios 2,2 mln. darbo vietų – 1,3 proc. daugiau, palyginti su 2020 m.

Pirmasis Lietuvos įmonių dešimtukas išliko panašus, tačiau pozicijos jame keitėsi

Pirmasis Lietuvos įmonių dešimtukas išliko panašus kaip ir pernai: UAB „Vilniaus prekyba“ (21 vieta), UAB „Maxima grupė“ (29), AB „Orlen Lietuva“ (31), UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ (105), AB „Ignitis grupė“ (113), UAB „Maxima LT“ (124), UAB „ME Investicija“ (165), UAB „Sanitex“ (195), UAB „Koncernas Achemos grupė“ (202) bei UAB „Girteka Logistics“ (208).

„BVP augimą 2021 m. Baltijos šalyse – 6 proc. Lietuvoje, 3,9 proc. Latvijoje bei 8,3 proc. Estijoje – lydėjo dar didesnis didžiausių įmonių apyvartos augimas. Palyginti su 2020 m., jis viršijo 24 proc. Nemaža dalis šio augimo dėl akivaizdžių priešasčių atiteko energetikos sektoriui, tačiau reikšmingas augimas taip pat užfiksuotas transporto, žemės ūkio bei chemijos sektoriuose. Dar svarbiau paminėti, kad bendras uždirtas pelnas išaugo daugiau kaip 32 proc., nepaisant 2021 m. pradėjusių augti sąnaudų. Ankstesnių metų Baltijos šalių „žvaigždė“ – bendrovė „Thermo Fisher Scientific Baltics“, kurios apyvarta augo nuo 400 mln. eurų iki 1200 mln. eurų, ir toliau nemažino tempų bei pernai pasiekė beveik 2 mlrd. Eur“, – sako „Coface Baltics“ vadovas Mindaugas Sventickas.

Nors į TOP–500 reitingą patekusių Lietuvos įmonių vidutinis augimas siekė 24 proc., vis dėlto smarkiai skyrėsi atskirų sektorių įmonių apyvartų augimas ir tai lėmė jų pasikeitusias pozicijas reitinge. Labiausiai (75 proc.) augo AB „Orlen Lietuva“ apyvarta, 70 proc. didėjo UAB „Ignitis“ apyvarta, 57 proc. augo AB „Achema“ apyvarta, 56 proc. – AB „Linas agro“ apyvarta, po 54 proc. augo UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ bei AB „Ignitis Grupė“. Tuo tarpu didžiųjų prekybos bendrovių augimas buvo vienaženklis: UAB „Palink“ augo 7 proc., UAB „Vilniaus prekyba“ ir UAB „Maxima grupė“ apyvartos didėjo po 6 proc., UAB „Sanitex“ – 5 proc., UAB „Euroaphoteca“ ir UAB „Maxima LT“ – po 4 proc.

Devynios įmonės pakilo TOP–500 reitinge

Naujausiame VRE TOP–500 reitinge labiausiai (166 vietomis) pakilo UAB „Ignitis“, kuri dabar yra 294 pozicijoje, o buvo 460. 143 vietomis sąrašą kilo ir AB „Linas agro“ (dabar – 349 vieta, pernai – 492). Reitinge 72 vietomis pakilo ir AB „Linas agro group“ (pasiekė 261 vietą, kai pernai buvo 333). Kitos vietą reitinge pagerinusios bendrovės reitinge kilo kiek kukliau: UAB „Viada LT“ (dabar 278, buvo 331), AB „Koncernas Achemos grupė“ (pakilo į 202, buvo 229), AB „Ignitis grupė“ (dabar turi 113 vietą, buvo 164), UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ (pateko į 105 vietą, kai pernai buvo 153), AB „Orlen Lietuva“ (pakilo į 31 vietą, pernai – 47), AB „ME Investicija“ (šiemet gavo 165 vietą, pernai buvo 170).

Nauja tendencija – smuko prekybos įmonių pozicijos

M. Sventickas pastebi, kad 2022 m. TOP–500 reitinge tarp lietuviškų įmonių pastebima nauja tendencija – smuko didžiausių prekybos įmonių vieta reitinge. Tai reiškia, kad jų pajamų augimas buvo lėtesnis nei kitų į sąrašą patekusių įmonių. Naujausiame reitinge UAB „Vilniaus prekyba“ dabar yra 21 vietoje, o pernai buvo 11. UAB „Maxima grupė“ dabar užima 29 vietą, pernai buvo 19. Dar labiau smuko UAB „Maxima LT“ reitingas (124 vieta šiemet, pernai buvo 101). 22 pozicijomis žemiau nusileido UAB „Sanitex“ (iš 173 vietos į 195). Pažemėjo ir kitų prekybos įmonių vietos reitinge: AB „Palink“ (dabar 370, buvo 321), UAB „Lidl Lietuva“ (dabar 406, pernai – 399), taip pat ir UAB „Norfos mažmena“ (dabar 475, buvo 414). Reitinge taip pat krito UAB „Europhoteca“ (dabar yra 312, buvo 262), UAB „Girteka Logistics“ (dabar 208, buvo 203), UAB „MG Grupė“ (dabar yra 366, buvo 307), UAB „VG holding“ (dabar 390, buvo 351), UAB „ACME group“ (dabar 423, buvo 392).

Vienintele 2022 m. reitingo naujoke tapo AB „Achema“ (469 vieta).

Keitėsi daugumos Latvijos ir Estijos įmonių vietos TOP–500 reitinge

Nors Latvijos įmonių skaičius reitinge išliko toks pats kaip ir pernai (6), pasikeitė visų įmonių eiliškumas. Tačiau pirmasis penketukas šiemet atrodo panašiai kaip ir pernai: „Uralkali Trading“ SIA (paaugo iki 61 vietos, buvo 89), „ELKO Grupa“ AS (šiemet nukrito iki 117, pernai buvo 77), „Latvenergo“ AS (pakilo iki 226, buvo 267), „RIMI Latvia“ SIA (krito iki 237, buvo 214) bei „Maxima Latvija“ SIA (krito iki 271, buvo 225). Šiemet TOP–500 didžiausių įmonių reitinge nebeliko „Severstal distribution“ SIA, o šešta į reitingą patekusi įmone tapo „Latvijas gaze“ AS, užėmusi 480 vietą.

Panaši situacija susiklostė ir tarp Estijos įmonių, kurių vietos TOP–500 reitinge taip pat keitėsi. Šiemet didžiausios Estijos bendrovės rikiuojasi taip: „Eesti energija“ AS (pakilo į 181 vietą, buvo 242), „NG Investeeringud“ OU (nusileido į 248 vietą, buvo 223), „Tallinna Kaubamaja Grupp“ AS (leidosi į 307, buvo 282), naujai pateko „Enefit Power“ AS (442 vieta), tačiau reitinge išliko „Selver“ AS (krito iki 486 vietos, kai pernai buvo 439).

Pagal didžiausių įmonių skaičių TOP–500 reitinge pirmauja Lenkija, Čekija ir Vengrija

Šiemet į reitingą pateko mažiau įmonių iš Lenkijos, Kroatijos, Vengrijos ir Lietuvos, tačiau daugėjo įmonių iš Bulgarijos, Čekijos, Rumunijos ir Slovakijos. VRE regiono šalys pagal į TOP–500 sąrašą patekusių įmonių skaičių šiemet rikiuojasi taip: Lenkija (153 arba 30,6 proc. visų bendrovių), Čekija (92 arba 18,4 proc.), Vengrija (64 arba 12,8 proc.), Rumunija (59), Slovakija (35), Bulgarija (25), Lietuva (22), Slovėnija (15), Serbija (13), Kroatija (11), Latvija (6), Estija (5).

Iš VRE regiono šalių aukščiausią „Coface“ reitingą (A2) turi tik Estija. Daugumai kitų šalių – Lietuvai, Lenkijai, Čekijai, Vengrijai, Slovakijai, Slovėnijai ir Latvijai – priskirtas kiek žemesnis A3 reitingas. Dar žemesnį A4 reitingą turi Kroatija, o Serbijai, Bulgarijai ir Rumunijai priskirtas B reitingas.

„Coface“ pažymi, kad tarp kitų VRE regiono šalių Lietuva pirmauja pagal didžiausiose TOP–500 VRE įmonėse dirbančių darbuotojų dalį. Mūsų šalyje tokiose įmonėse dirba 11,1 proc. darbuotojų. O didžiausių VRE regiono darbdavių trejetukas atrodo taip: Lenkijos įmonė „Jeronimo Martins Polska“ (5 vieta, 74 tūkst. darbuotojų), Lietuvos bendrovė „Vilniaus prekyba“ (21 vieta, 44 tūkst. darbuotojų) bei Lenkijos geležinkelių operatorius PKP (146 vieta, 40 tūkst. darbuotojų).

Apie TOP–500 reitingą:

Jau keturioliktąjį kartą „Coface“ parengtas didžiausių Vidurio ir Rytų Europos įmonių reitingas įtraukė Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Lenkijos, Kroatijos, Vengrijos, Rumunijos, Latvijos, Lietuvos, Serbijos, Slovakijos ir Slovėnijos įmones, kurių 2021 metų apyvarta buvo ne mažesnė kaip 300 mln. eurų. Į šį sąrašą neįtraukti finansinių paslaugų teikėjai, bankai, draudimo bendrovės, lizingo įmonės

ir brokeriai. Į reitingą taip pat nepateko įmonės, kurios iki nurodytos datos nepateikė finansinių duomenų. „Coface“ sudarytame VRE TOP–500 reitinge įvertintos ne tik įmonių pajamos, bet ir grynasis pelnas, darbuotojų skaičius ir kiti rodikliai.

Apie „Coface“:

Daugiau kaip 75 metų patirtis ir tankus atstovybių tinklas padėjo „Coface“ tapti viena didžiausių pasaulyje prekinio kredito draudimo ir rizikos valdymo bendrovių. Visame pasaulyje „Coface“ paslaugomis naudojasi daugiau kaip 50 tūkst. klientų. „Coface“ paslaugos ir sprendimai apsaugo ir padeda įmonėms priimti pagrįstus sprendimus kreditų klausimais, siekiant padidinti jų galimybes daugiau parduoti tiek vidaus, tiek eksporto rinkose. Bendrovės apyvarta 2021 m. siekė 1,57 mlrd. Eur.

Daugiau informacijos:

Mindaugas Sventickas, „Coface Baltics“ direktorius (Mindaugas.Sventickas@coface.com; +37061588664)